

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 21 aprel 2021-ci il №30 (2538) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Hərbi Qənimətlər Parkına gələn hər bir insan ordumuzun, Silahlı Qüvvələrimizin gücünü görəcək, iradəmizi görəcək

Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi prosesi çətin mərhələlərdən keçib. Ermənistanın sülh danışıqlarının danışılması münaqişənin həllini daha da gərginləşdirirdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Hərbi Qənimətlər Parkının açılışında dediyi kimi, "Bu məsələ ilə bilavasita məşğul olan beynəlxalq qurumlar bu torpaqları erməni tapdağının altında daim saxlamaq istəmişlər...".

Hər kəs əmin oldu ki, Azərbaycan Ordusunun qüdrəti düşmənin düşündüyündən çox güclüdür.

Bunun nticəsidir ki, müxtəlif təşkilatların illərlə həll edə bilmədiyi, həll etmek istəmədiyi problemi Azərbaycan Ordusu 44 gün ərzində həll etdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin əmri ilə eks-hükum əməliyyatı - Vətən müharibəsi başlayıñ ilk günlərdə, ilk döyüslərdə nisbetən müqavimət göstərə bilən düşmən döyüş-döyüş geri çəkilirdi. Azərbaycanın ordu hissələri düşmənin müdafiə səddini dağıtdı, hərbi resurslarını məhv etdi. Düşmənin canlı qüvvəsi, muzdlu döyüşçüləri çərəsiz müdafiə döyüsləri aparırdı. Döyüsməyə gücü,

taqəti qalmayan, Azərbaycan Ordusunun gücü, qüvvəti, qüdrəti qarşısında dayana bilməyen möglüb ordunun şəxsi heyəti döyüş texnikalarını, silahlarını atıb qaçırdı...

Azərbaycan Ordusu döyüş-döyüşə qələbələr qazanırdı, qələbələr qazana-qazana döyüşürdü. Cəbrayıł, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan işğaldan azad edildi. Noyabrın 8-də ruhumuzun şəhəri olan Şuşa da işğaldan azad olundu. Bu qələbə Vətən müharibəsinin başa çatdırıldı, Ermənistan ordusu darmadağın edildi.

Azərbaycan Ordusu döyüslərdə Ermənistan ordusunu mükəmməl hərbi strategiyası, taktikası ilə möglüb etdi, torpaqlarımız işğaldan azad olundu. 30 il çəkən mənəvi sıxıntılarla, ağrı-acılara son qo-

yuldu.

Zəfər ovqatı böyük coşqu ilə, ruhun bayramı səviyyəsində yaşandı. Dekabrın 10-da Azadlıq meydanında keçirilən hərbi paradda qalib ordunun əsgər və zabitlərinin nizami yeriş hamida qürur hissi doğurdu. Bu paradda Ermənistanın döyüslərdə itiridi, əsgər və zabitlərinin atıb getdiyi döyüş texnikaları, artilleriya qurğuları, maşınları da göstərildi - düşmənərimizə göz dağı kimi...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakıda, bulvarda Hərbi Qənimətlər Parkının yaradılması na göstəriş vermişdi. Bu istiqamətdə işlər qısa müddətde yekunlaşdı, açıq səma altındada məzmunlu, informasiyavrici Park salındı.

Hərbi Qənimətlər Parkı Vətən müharibəsində qazanılan qələbənin nişanələrindəndir - bu nişanə Azərbaycan Ordusunun qürur, Ermənistan ordusunun möglubiyət rəmzi kimi gələnlərin, görənlərin düşüncələrinə hopacaq. Parkda ermənilərin qoyub qəcdiği atıcı silahlar, ağır texnikalar, rakət kompleksləri, hərbi neqliyyatlar və digər sursatlar qənimət-eksponat kimi göstəriləcək. Bu eksponatları görənlər işgalçılardan aqibətini görcək. Yəni, Hərbi Qənimətlər Parkı mahiyyət etibarilə bəşəri ideyalara xidmət edən Parkdır. Bu Park gələnlərə bir həyat həqiqətini Azərbaycan atalar sözü biçimində yenidən yaşıdadacaq: "Na tökersənə, o da çıxar qasığına".

(Ardı 4-cü səhifədə)

"Həkimlərimizin peşəkarlığından çox razıyam"

5-ci səhifədə

Qələbədən sonra görüşməyə əhd etmişdilər

6-ci səhifədə

"Sağlam qidalanma vacib şərtlərdəndir"

7-ci səhifədə

Güclü ordunun güclü əsgərləriyik!

8-ci səhifədə

Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi lisey - 50

Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseydə ilk möhtəşəm yubiley tədbiri keçirilib

Müdafia Nazirliyinin qoşun növləri, Əlahiddə Ümumqoşun Ordu, birlik, birləşmə, hərbi hissə və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyin 50 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 14 aprel 2021-ci il tarixli Sərəncamdan irəli gələn vəzifələrin icrasına başlanılıb.

Ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə 23 iyul 1971-ci ilde Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Bürosu "Xüsusi Orta internat-məktəb yaradılması haqqında" qərar qəbul edib ve həmin qərara əsasən Azərbaycan SSR Maarif Nazirliyi və Respublika Hərbi Komissarlığının hərbi məktəblərə daxil olmaq üçün kontingent hazırlamaq məqsədile Bakı şəhərinin Zığ qəsəbəsindəki 2 nömrəli 8 illik internat-məktəbi təkmilləşdirmək haqqında təklifi bəyənilib.

Həmin qərara əsasən hər il internat-məktəbin iki 5-ci sinfə nəfər şagird qəbul edilməsi, xüsusi məktəb haqqında müzakirənin aparılması, onun pul vasitəsilə təminati və şagirdlərin pulsuz oxuması məsələsinin həll edilməsi, 3 ay müddətində xüsusi internat-məktəb haqqında Əsasname hazırlanması və təsdiqi Azərbaycan SSR Nazırılar Soveti, Azərbaycan SSR Maarif Nazirliyi, Respublika Hərbi Komissarlığı və Azərbaycan SSR Ali Soveti adına Bakı Ali Ümumqoşun Komandirləri Məktəbine tapşırılıb.

Azərbaycan SSR Nazırılar Sovetinin 15 noyabr 1971-ci il tarixli 311 nömrəli Sərəncamına əsasən, Azərbaycan SSR Maarif Nazirliyinə 1971-1972-ci tədris ilində 2 nömrəli səkkizlik internat-məktəbin bazasında hərbi məktəblərə daxil olmaq üçün kontingent hazırlayan, her il iki 5-ci sinfə 70 nəfər qəbul etməklə orta internat-məktəb təşkil etməye, eləcədə məktəbin ştatına fəaliyyətde olan adı tıpli internat-məktəblərin ştatından fərqli olaraq, Əsasnaməyə uyğun 4 əlavə vəzifə daxil etməyə icazə verilib, xüsusi internat-məktəb şagirdlərinin bütün təhsil müdafiəti ərzində tam dövlət təminatında olacaqları müəyyən edilib, Azərbaycan SSR Maliyyə Nazirliyinə respublika büdcəsindən vesait ayrılib, 1971-ci ilin 9 ayı ərzində sosial-mədəni tədbirlər üzrə mənimşənilməmiş vəsaitin hesabına göstərilən məktəbə avadanlıq və ləvazimat almaq üçün Maarif Nazirliyinə 50 min manat pul ayırmış tapşırılıb.

Ölkəmizin dövlət başçısı Heydər Əliyev 1971-ci ilin noyabrında internat-məktəbe

bayraq təqdim edərək, analogu olmayan ixtisaslaşdırılmış hərbi təməyüllü ibtidai təhsil ocağına "qızımız terrorun" qurbanı olan görkəmlı sərkərdə Cəmşid Naxçıvanskinin adının verildiyini bildirib.

Məktəbin yetirmələri ayrı-qoşun növlərində xidmət edərək Azərbaycan Ordusunun yaradılması və möhkəm-ləndirilməsində müstəsnə xidmətlər göstərib, respublikamızın ərazi bütövlüyü uğrunda qəhrəmancasına mübarizə aparıb, neçəsi şəhidlik zirvesinə ucalıbdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin

lara olan tələbatının ödənilməsi işini yaxşılaşdırmaq məqsədile Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyin Naxçıvan filialı leğv edilərək onun əsasında Heydər Əliyev adına hərbi lisey yaradılıb.

Hər iki hərbi liseyin onurlarla mezunu "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" və "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adına layiq görürlüb, ölkənin ən yüksək orden və medalları ilə təltif olunub.

Ulu öndər Heydər Əliyevin Sərəncamları ilə hərbi liseyin 25 və 30 illiyi dövlət seviyyəsində tətentəli şəkildə qeyd edilib.

vin məzarını və Şəhidlər xiyanətini ziyarət etdikdən sonra ilk tətentəli yubiley tədbiri başlanıb.

Ulu öndər Heydər Əliyevin, respublikamızın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü və azadlığı uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, hərbi orkestrin müşayiəti ilə Dövlət Himni ifa olunub.

Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyin 50 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 14 aprel 2021-ci il tarixli Sərəncamı tədbir iştirakçıları tərefindən minnətdarlıq və alqışlarla qarşılanıb.

13 mart 1998-ci il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan Ordusunun peşəkar hərbi kadrlara olan tələbatını mükəmməl ödəmək, Naxçıvan Muxtar Respublikasında gənclərin hərbi təhsil alması üçün əlvərişli şərait yaratmaq məqsədilə Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyin Naxçıvan filiali açılıb və Ümummilli Liderimizin əbədiyyətə qovuşmasından sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 27 fevral 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri üçün hərbi kadrlar hazırlığı sisteminin təkmilləşdirilməsi və Milli Ordunun peşəkar kadrlar

19 aprel 2003-cü ildə unudulmaz rəhbərimiz Heydər Əliyev son dəfə yaratdığı hərbi liseyi ziyarət edərək şəxsi həyətlə görüşüb və onlara şərəflə və məsuliyyətli xidmətlərində uğurlar arzulayıbdır.

Həmin tarix hər il məktəbdə "Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi lisey günü" kimi qeyd edilir.

Bütün bu məsələlər barədə Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseydə keçirilən ənənəvi "Hərbi Lisey Günü" tədbirində ətraflı məlumat verilib.

Xalqımızın haqlı olaraq "Heydər Əliyev Məktəbi" adlandırılğı bu analoqu olmayan tədris ocağının rəhbərliyi, mülliim, zabit, kursantlarının bir qrupu xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev

hərbi liseyin rəisi general-major Bekir Orucov bu tarixi Sərəncama görə dövlətimizin başçısına, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev və kollektiv adından dərin minnətdarlığını bildirib.

Müdafia naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təbriki şəxsi heyətə çatdırılıb.

Müdafia Nazirliyinin Döyüş Hazırlığı və Hərbi Təhsil Baş İdarəsi rəisi vəzifəsini icra edən general-major Ənvər Əfəndiyev çıxış edərək bu Sərəncamın tarixi əhəmiyyətindən və peşəkar herbəti kadrların hazırlanması istiqamətində bundan sonra da mühüm əhəmiyyət kəsb edəcəyindən danışib.

General-major Ə. Əfəndiyev deyib: "Respublikamız

müstəqilliyini bərpa etdiqdən sonra hərbi liseyin məzunu olmuş 4332 kursant müxtəlif ali hərbi məktəblərdə təhsillərini davam etdirərək zabit rütbəsi almış və bu gün onlar Silahlı Qüvvələrin, eləcə də Azərbaycan Ordusunun zabit heyətinin böyük əksəriyyətini təşkil edirlər. Onlar respublikamızın təhlükəsizliyinin, ərazi bütövlüyü nə qorunmasında fədakarlıq, əzmkarlıq, şücaət və rəşadət nümunələri göstərirler. Məktəbin məzunlarından 20 nefər ali hərbi rütbəyə yüksəlmiş, 11 nefər "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adına layiq görülmüş, yüzlərlə məzun döyüş orden və medalları ilə təltif olunmuşdur. Həm Birinci Qarabağ müharibəsində, həm də 44 gün davam edən Vətən müharibəsində hərbi liseyin məzunları böyük rəşadət və şücaət nümunələri göstərmişlər. 19 nefər "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" (9 nefər ölümündən sonra) fəxri adına layiq görülmüş, 235 nefər isə orden və medallarla təltif edilmişdir. Həmçinin Vətən müharibəsinin ilk gündən etibarən hərbi liseyde xidmət keçən 43 nefər zabit, 12 gizir, 3 nefər müdəddən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu döyüş əməliyyatlarında iştirak etmiş, onlardan mayor Asiman Vaqif oğlu Əliyev şəhid olmuş, 3 nefər isə yaralanaraq müxtəlif dərəcəli xəsarətlər almışdır. Hərbi liseyin məzunlarından 114 nefəri şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır".

Azərbaycan Respublikası Müdafia naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyin bir qrup hərbi qulluqçusunun və pedaqoji heyət üzvünün mukafatlandırılması haqqında əmri oxunub və mukafatlar sahiblərinə təqdim edilib.

Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi lisey haqqında bir neçə kitabın müəllifi Əməkdar incəsənət xadimi, Prezidentin fərdi təqaüdçüsü polkovnik Abdulla Qurbanı Ulu Önderlər görüşləri və analoqu olmayan bu məktəbin yaranması, hansı çətinliklərlə bugünkü səviyyəyə çatmasında əbədiyyaşar Ali Baş Komandan Heydər Əliyevin müstəsnə xidmətləri barədə ətraflı məlumat verib.

(Ardı 3-cü səhifədə)

Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseydə ilk möhtəşəm yubiley tədbiri keçirilib

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

A.Qurbani nəzərə çatdırıb ki, Ulu Öndərin milli zabit kadrlarının yetişdirilməsi məqsədilə belə bir məktəb yaratması, ona Cəmşid Naxçıvanskinin adını verməsi Məskən Tətbiqatı heç də birmənalı qarşılanmamışdı. Ardıcıl olaraq Azərbaycana yoxlama komissiyaları göndərilmiş, "Əgər azərbaycanlı gençləri gələcəkdə ordu sıralarında zabit kimi görəmək isteyirsinizsə, onları Suvorov, Naximov adına məktəblərə göndərin" deyə Bakıdakı məktəb-internatın ləğv olunması barədə göstərişlər verilmişdir.

Lakin respublikamızın gələcəkdə öz müstəqilliyini bərpə etməcəyinə emin olan uzaqqorən dahi liderimiz Heydər Əliyev qətiyyətə yaratdığı təhsil ocağını yad təsirlərdən qoruyaraq onun fəaliyyətini davam etdirməsi üçün səylərini əsirgəməmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin 14 aprel 2021-ci il tarixli Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyin 50 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Sərəncamının icrası ilə əlaqədar Müdafiə naziri tərəfindən tədbirlər planı imzalanıb.

Plana əsasən bu gündə etibarən müxtəlif qoşun növləri, birləşmə və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyin 50 illik yubileyinin qeyd edilməsi ilə əlaqədar silsilə tədbirlər start verilib.

Azərbaycan Hərb Tarixi Müzeyində Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyin 50 illik yubileyi münasibətələ tədbir keçirildi. Tədbir açıq elan olunduqdan sonra ulu öndər Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olanların xatırası bir daqıqəlik sükutla yad olundu. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səslendirildi.

Azərbaycan Hərb Tarixi Müzeyinin rəisi, ehtiyatda olan polkovnik Əzizləyən Qənizadə hərbi liseyin tarixindən söz açaraq dedi ki, Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi lisey Azərbaycanın hərb tarixinde özünəməxsus yer tutan təhsil ocağıdır. Bu gün 50-ci ildönümünü qeyd etdiyimiz məktəb Azərbaycan Silahlı Qüvvələri üçün hərbi kadrlar hazırlığının beşiyi hesab edilir. Geləcəyin zabitləri burada hərbi intizamı öyrənir, sira hazırlığını və başqa vərdişləri mənimşayırlar.

Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyi haqlı olaraq Heydər Əliyev məktəbi adlandırılar.

na Respublika Xüsusi internat-məktəbi iş şəraitinin yaxşılaşdırılması tədbirləri haqqında" (30 iyun 1978-ci il №220), "Divkom Cəmşid Naxçıvanski adına Respublika Xüsusi internat-məktəbi maddi-texniki bazasının genişləndirilməsi tədbirləri haqqında" (18 iyun 1981-ci il №303) sərəncamlar vermiş və bu sərəncamlardan irəli gələn vəzifələr uğurla həyata keçirilmişdir.

1990-ci illərin evvəllərində məktəb yenidən bağlanmaq təhlükəsi ilə üzləşmiş, lakin Ulu Öndərimizin xalqın təkidlə xahişi ilə yenidən Azərbaycan həkimiyətinə qətiyyətli qayıdışı ilə indiki Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi lisey bu təhlükədən də xilas edilmişdir.

Məktəbin yetirməsi, Vətən Mühəribəsi Qəhrəmanı birinci dərəcəli kapitan Zaur Quliyevi tədbir iştirakçıları alqışlarla

qarşılıyb, onu bu ali mükafata - fəxri ada layiq görülməsi münasibətələ təbrik ediblər.

Vətən Mühəribəsi Qəhrəmanı Z.Quliyev bundan sonra da Heydər Əliyev ideyalarına sadıq olacaqına, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin əmr və göstərişlərini layiqince yerinə yetirəcəyinə and içib və bundan sonra da sevimli hərbi liseyində yeni-yeni qəhrəmanların yetişəcəyinə əminliyini bildirib.

Hərbi liseyin ilk məzunlarından ehtiyatda olan polkovniklər Rüfət Əmirov və Şair Ramaldanov Ulu Öndərə bağlı xatirələrini bölüşüb, sevimli müləllim və komandirlerini yada salıb və harada olmalarından, hansı vəzifələrdə xidmət etmələrindən asılı olmayaraq Vətəne sədaqətli xidmətləri ilə təhsil aldıqları bu müqəddəs ünvana həmişə başuculuğu getirməyə çalışdıqlarını bildiriblər.

Hərbi liseyin müəllimlərindən Maisə İmanova və Sahib

Əsədov vaxtilə dərs dedikləri kursantlarla fəxr etdiklərini, onların uğur və nailiyyətlərindən qurur duyduqlarını qeyd ediblər.

Kursant Sunay Hacıyev hərbçi ailəsində doğuldugundan, cəbhə bölgəsində, Horadiz şəhərində ilk təhsil aldığından və gələcəkdə atasının pəşəsini davam etdirmək üçün bu məktəbi seçdiyindən fəxər hiss ilə danışb və kursant yoldaşları adından söz verib ki, hərbi liseyin mezunları olan minlərlə hərbi qulluqçunun davamçıları olaraq onların qəhrəmanlıq ənənələrini davam etdirəcəklər.

Heyzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin yaradıcı kollektivinin Vətəni, Müzəffər Ali Baş Komandanı, qalib Azərbaycan Ordusunu tərənnüm edən vətənpərvəlik mahnları ilə tədbir sona yetib.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Bu ibtidai hərbi təhsil ocağının yaradılması məhz Ulu Öndərin adı ilə bağılıdır. Hələ sovet dövründə Azərbaycanın rəhbəri olmuş Heydər Əliyev böyük uzaqqorənliklə ölkəmizdə gənclərin hərbi təhsilə yönəldirilməsi üçün çox möhtəşəm iş görmüşdür. Umummilli Lider

məktəbinin bazasında yaradıldı və təhsil ocağına diviziya komandiri general Cəmşid Naxçıvanskinin adı verildi.

Respublika rəhbərliyinin qayğısı ilə 1976, 1978 və 1981-ci illərdə məktəbin maddi-texniki bazasının genişləndirilməsi və möhkəmləndirilməsi

ilə məktəbin adı dəyişdirilərək C.Naxçıvanski adına hərbi lisey adlandırıldı. 1998-ci ilin martında isə hərbi liseyin ümummilli lider Heydər Əliyevin adını daşıyan Naxçıvan filialının açılması haqqında sərəncam verildi.

Bu gənə kimi Cəmşid Naxçı-

oçağında təlim prosesi gündən-günə təkmilləşdirilir, tədris bazası müasir tələblərə cavab verir.

44 günlük Vətən mühəribəsi dövründə Azərbaycan əsgərlərinin Qələbəyə aparan liseyi bitirmiş zabitlər hərb tariximizə şanlı səhifələr yazıblar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyin 50 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda məktəbin hərb tariximizdə və ordu quruculuğu prosesindəki yeri yüksək qiymətləndirilir. Liseyin yetirmələri müstəqil Azərbaycanın Silahlı Qüvvələrinin formalasdırılması və möhkəmləndirilməsi işinə dəyərli töhfələr vermiş, ölkənin erazi bütövlüyünün bərpası uğrunda aparılan döyüslərdə həmişə ön cəbhədə vuruşmuşlar. Hərbi liseyin məzunları Vətən qarşısında vəzifə borclarını bu gün də şərəflə yerinə yetirir.

Cıxışlar başa çatdıqdan sonra liseyin yaranması tarixinin və fəaliyyətindən bəhs edən qısametrajlı film nümayiş olundu.

Yubiley münasibətələ liseyin məzunu olmuş bir neçə hərbi qulluqçuya fəxri fərman təqdim olundu.

Heyzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin Mahnı və Rəqs Ansamblının solistləri Fərman Əsgərov, Kəmalə Xəlilova və Nərgiz Quliyeva vətənpərvəlik mahnları ifa etdilər.

**Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

azərbaycanlı gənclərin hərbi xidmətə marağının artırılması və onların keçmiş ittifaqın ordusuna sıralarında ölkəmizi layinginə təmsil etməsi üçün 1971-ci ilde bu məktəbin yaradılması nail oldu.

Keçmiş SSRİ rəhbərliyi səviyyəsində bu işə maneələr olmasına baxmayaraq, Azərbaycan rəhbərliyi 20 iyul 1971-ci ilde "İxtisaslaşdırılmış internat məktəbinin yaradılması haqqında" qərar qəbul etdi. Hərbi təməyülli məktəb Bakı şəhərindəki 2 sayılı 8 illik internat

vanski adına hərbi liseyi 12 min nəfərədək kursant bitirib. Silahlı Qüvvələrimizdə xidmət edən yüzlərə zabit, ondan artıq general hərb sənətinin əlifbasına bu məktəbdə yiyələnib.

Məktəbin yetirmələrindən 11 nəfer hərbçi Qarabağ mühəribəsindəki şücaətinə görə "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adına layiq görülüb, xeyli sayda zabit müxtəlif ordu və medallarla təltif olunub.

Hərbi lisey əsaslı təmirdən sonra yenə də qapılarını yetirmələrinin üzünə açıb. Təhsil

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV: Hərbi Qənimətlər Parkına gələn hər bir insan ordumuzun, Silahlı Qüvvələrimizin gücünü görəcək, iradəmizi görəcək

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Ermənistan Azərbaycanın ərazilərində tövətdiyi cinayətlərə görə de cavab vermelidir. Böyük Vətən müharibəsindən sonra alman-faşist işgalçlarının yandırıldığı, xarabaliğa çevirdiyi Xatın kəndi muzey kimi saxlanılır. Bir vətəndaş olaraq işğaldan azad edilmiş şəhərlərimizdə, qəsəbələrimizdə, kəndlərimizdə bir-iki evin, bir binanın indiki vəziyyətində saxlanması istərdim. Həm müharibənin nişanələrini eksponatlaşdırma kimi, həm də yeniyetmələrin, gənclərin vətənpərvərlik ruhunda formalaşmasına yardımçı vasitə kimi...

Zəfər paradında hamımızin, paradi televiziya ilə başqa dövlətlərdə izleyənlərin hamisini yaddaşında qalan çox mətbəblər oldu. Onlardan biri də - bunu rəmzi kompozisiya adlandıra bilərik - ordumuzun işğaldan azad etdiyi

ri cavabsız qalmadı. Budur onlara verilən cavab. Qarabağ Azərbaycandır...

Hərbi Qənimətlər Parkının eksponatları təkcə düşmənin itirdiyi texnikalar deyil. Bura geləcək qonaqlar da, Azərbaycan vətəndaşları da, erməniliyin mahiyyətini daha əhatəli bilmək istəyənlər də 30 il müddətində Azərbaycan Ordusunun hücumlarına qarşı düzəldilmiş mühəndis qurğularının, müdafiə mövqelərinin necəliyini de görəcəklər. KİV-lərin verdiyi məlumatə esaslanaraq qeyd edim ki, bu mövqe 10 elementdən ibarət mühəndis-maneələr sistəmidir. 5 metr enində, 3-4 metr dərinliyində qazılan tank əleyhinə xəndək, mina sahəsi və s. Göründüyü kimi, düşmən 30 il müddətində güclü müdafiə səddi yaradıbmış. Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığı, qüdrəti bu maneələri darmadağın et-

Xeyirin Şərə qarşı müharibəsiydi. Bu müharibə təkcə Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsi ilə nəticələnmədi, dünyani bürüməyə meyilli olan bir təxribat sistemi də məhv edildi. Dünya dövlətləri Azərbaycan Ordusunun qazandığı Zəfəri həmdə bu baxımdan dəyərləndirməlidir. Bu müharibə son yüz ilin ən diqqətçəkən müharibəsi kimi tarixləşdi. Azərbaycan Prezidenti Parkın açılışından sonra Vətən müharibəsindən təltif edilən hərbi qulluqçularla görüşündə bu haqqda da fikirlərini bildirdi: "...dünyanın aparıcı hərbi məktəblərində ikinci Qarabağ müharibəsindəki əməliyyatlarımız, bizim uğurlarımız, Qələbəmiz öyrənilir".

Bele bir informasiya "Mən azərbaycanlıyam!" deyənlərin də, "Can Azərbaycan!" deyənlərin də Vətən sevgisinin göyqurşağına döndü.

Vətən müharibəsi haqqında qəzetlərdən oxumuşuq, televiziyada verilişlərə baxmışq, qazılardan, yaralıdan eşitmışq. Bütün eştirdiklərimizi, oxuduqlarımızı bir məqam umumiləşdirir: Vətənə sevgi. Şəhidliyin mahiyyəti Vətənə sevgidi. Şəhidlərimiz bir amal uğrunda döyüdü: Ali Baş Komandanın döyüş əmrini qələbə ilə tamaamlamaq, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək.

Vətən müharibəsi dövründə dövlət başçısı xalqa müraciətində demişdi: "...Biz bu qələbəyə görə onlara borcluyq. Onlar torpaqlarımızı işğalçılarından qarış-qarış azad edib, onlar bizim bayraqımızı işgal edilmiş və işğaldan azad edilmiş torpaqlarda qalıdır, bayraqımızı orada dalğalandırıb. Bu, bizim hamimiz, bütün Azərbaycan xalqının qələbəsidir. Azərbaycan xalqı bir daha gösterdi ki, nə qədər böyük xalqdır, nə qədər vətənpərvər xalqdır, nə qədər dəmir iradəyə malik olan xalqdır". Bu fikirlər şəhidlərimizə, onların şəhidliyinə nə ən böyük ehtiramdır. Təltif

edilən hərbi qulluqçularla görüşündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dedi: "Biz nəinki XXI əsrin müharibəsini nümayiş etdirmişik, biz dünyada heç vaxt olmayan Qələbəni qazanmışq. Çətin relief şəraitində düşmənin bir neçə istehkamının qarşısında biz peşəkarlıq, məharət, güc, hərbi elm qoyduq və düşməni torpaqlarımızdan qovduq".

Səmimiyyət sevgidən, ehtiramdan yaranır.

Hərbi Qənimətlər Parkı Vətən müharibəsi iştirakçılara, şəhid olanların ruhuna dövlət səviyyəsində bəşəri ehtiramdır. Açılış mərasimində ölkə başçısının çıxışı da, təltif edilənlərə dedikləri də səmimiyyətlə, ehtiramla dillənildi, televiziyada bu səviyyədə izlənildi. Dünənda heç bir dövlət başçısı bu səviyyədə səmimiyyətlə çıxış etməyib. "...bütün əməliyyatlar düşünləmiş şəkildə aparılmışdır. Gün ərzində görülmüş işlər hər gün mənə məruzə edildi. Müşəvərlər keçirilirdi, növbəti gün ərzində görülecek işlərin planı tutulurdu. Deyə bilərem ki, nəzərdə tutduğumuz bütün məsələlər əksər hallarda öz hellini tapdı. Əlbəttə, bəzi yerlərdə yubanmalar oldu, bəzi yerlərdə daha tez, yaxud da ki, daha da böyük həcmde əməliyyat aparıla bilerdi". Yaddaşım mənə deyir ki, belə səmimiyyətə, həm də müharibə haqqında heç yerde təsadüf edilməyib...

Hərbi Qənimətlər Parkının açılması da mahiyyəti etibarile dövlətçilik tədbidir. Dünya ictimaiyyəti gördü ki, Azərbaycan əsgəri torpaqlarını işğaldan azad etməyə də, qorumağa qadirdir. Azərbaycan dövləti Vətən müharibəsinə tarixləşdirmək üçün belə bir Park yaratdı. Bu Park bəşəri düşüncələrin, niyyətlilərin Parkıdır...

Bayram MƏMMƏDOV,
ehtiyatda olan
polkovnik-leytenant

Ərəb KİV-lərində Hərbi Qənimətlər Parkı haqqında məqalə dərc olunub

Misirin "Asiaelyom" informasiya agentliyinin saytında və "Əl Hərir" portalında misirli alim Əhməd Sami əl-Aydinin "Azərbaycanın Qələbəsi və Hərbi Qənimətlər Parkı" sərlövhəli geniş məqaləsi dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin Hərbi Qənimətlər Parkının açılışindən çıxışının əsas məqamları təhlil olunub. Müəllif yazıb ki, Azərbaycan Prezidenti 30 ilə yaxın "dondurulmuş" qalan Qarabağ münaqişəsinin ötən ilin sentyabrında başlayan 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun Qələbəsi sayəsində beynəlxalq hüquqa, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə uyğun olaraq həll edildiyini bildirib.

Məqalədə qeyd edilib ki, Azərbaycan Ordusu həm də bütün İslam aləmi üçün müharibələr tarixinə şanlı salname yazıb. Heç şübhəsiz ki, Azərbaycan xalqının bu Qələbəyə sevinmək üçün mənəvi haqqı var və Prezident İlham Əliyevin açılışını etdiyi Hərbi Qənimətlər Parkı bunun təzahürüdür.

Hərbi Qənimətlər Parkında nümayiş etdirilən qənimətlər haqqında ətraflı məlumat verən müəllif diqqətə çatdırıb ki, işgalçı Ermənistan ötən illər ərzində Azərbaycanın şəhər və kəndlərini, tarixi mədəniyyət abidələrini, infrastrukturunu dağıdıb, məscidlərde vandallıq edərək, bütün dünya müsəlmanlarını təhqir edib. O vurğulayıb ki, Hərbi Qənimətlər Parkının analoqu alman faşizmi üzərində qələbəni əbədiləşdirmək istəyən Rusiya və Polşada da mövcuddur.

Məqalədə, həmçinin Parkın yaradılmasını tənqid edənlərə Fransada soyqırımına məruz qalmış 18 min əlcəzairlinin kəlləsinin sərgiləndiyi muze yə nəzər salmaq tövsiyə olunub. Hərbi Qənimətlər Parkının yaradılmasının şəhidlərinə ehtiram göstərən və məcburi köçkünlərinin hüquqlarını bərpa edən Azərbaycan xalqının haqqı olduğu vurgulanıb.

torpaqlarda düşməndən qənimət götürdüyü 2000-dən çox avtomobilin nömrə nişanlarından hazırlanmış böyük ölçülü lövhə oldu. Həmin lövhə indi Hərbi Qənimətlər Parkındır, Parkın ən düşündürəcək ekspozitlərindən biridir...

Bu nömrələrin üzərində bir şüar diqqəti çəkir: "Qarabağ Azərbaycandır!". Xalq bu şüarı Vətən müharibəsinin şüarı bilir. Düşüncələrinə yazmışdı, indi ömrüne yazır.

Hərbi Qənimətlər Parkının açılışında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bu lövhədən danışaraq dedi:

- Bu gün Hərbi Qənimətlər Parkında bu lövhə nümayiş etdirilir. Yük maşınınların burada sərgilənən nömrələri götürülmüş texnikanın, sadəcə, kiçik hissəsini təşkil edir. Düşmənin 522 yük maşını məhv edilib, qənimət kimi götürülüb. Buraya gələn hər bir insan - Azərbaycan vətəndaşı, ölkəməzə gələcək qonaqlar bunu görəcəklər. Ermənilər də bunu görsünlər. Görsünlər ki, onların bədənəllə-

di. Düşmən belə mühəndis-maneələr sistemi yaradanda hər şeyi nəzərə alıbmış, Azərbaycan əsgərinin Vətən sevgisini, döyüş əzmini, qələbə ruhunu yox. Azərbaycan əsgərinin azərbaycançılığı söykənen vətənpərvərliyi, vətənpərvərliyindən güc alan döyüş ruhu, qələbə əzmi bundan da möhkəm maneələri darmadağın edərdi...

Ölkə başçımız sonra deyib ki, Hərbi Qənimətlər Parkına gələnlər görəcək ki, bu qələbəni əldə etmək nə qədər çətin idi. Düşmən 30 il ərzində azad edilmiş torpaqlarda möhkəmləndirdi, istehkamlar qururdu, səngərlər, sığınacaqlar qazıldı. Bütün bunlara baxmayaqaraq, qəhrəmanlıq, peşəkarlıq, Vətən sevgisi göstərərək, Azərbaycan hərbçiləri bütün bu maneələri dəfə edərək düşməni məglub etdi.

Vətən müharibəsi vətənpərvərliyin işğalçılığı qarşı apardığı ədalətli müharibə idi. Bu müharibə xalqın sərkərdəsinə, ordunun xalqına və sərkərdəsinə sədaqətinin müharibəsiydi. Bu müharibə

Bu düşüncelərlə "N" hərbi hissəsinin nəzarət-buraxılış məntəqəsinə yaxınlaşdıq. Bizi kapitan Rüfət Quliyev qarşıladı. Gelişimizin məqsədini rəhbərliyə bildirdikdən sonra yollanıraq hərbi hissənin tibb məntəqəsine. Vətən mühəribəsində danışan kapitan Rüfət Quliyev bildirdi ki, tibb məntəqəsində xidmet edən personal yaralı hərbçilərimizə ilkin tibbi yardımın göstərilməsində, onların döyüş meydandan çıxarılmasında fəal iştirak edib. Danılmaz faktdır ki, savadlı və təcrübəli həkimlərimiz vaxtında etdiyi tibbi müdaxilələr sayesində yüzlər hərbi qulluqçumuzun həyat və sağlamlığı qorunub.

Tibb məntəqəsinə daxil olarkən bir əsgərin müayinə edildiyinin şahidi olduq. Hərbi hissədə xidmet edən əsgərlərdə hər hansı bir narahatçılıq aşkar edildikdə dərhal tibb məntəqəsinə yönləndirilirlər. Məntəqədə ilk olaraq əsgərlərin şikayəti öyrənilir, müəyyən qeydlər aparılır. Sonra xəstənin qan təzyiqi, bədən hərəketi ölçülür və əsgərin ciyərləri dinlənilir. Əger ehtiyac olarsa, xəstə dərhal hərbi hospitala təxliyə edilir.

Müayinə bitdikdən sonra öyrəndik ki, tibb xidməti leytenantı Tağı Tağızadə, sanitər təlimatçı kiçik çavuş İbrahim Pirvələdov və baş tibb bacısı kiçik çavuş Günəş Əlimova Vətən mühəribəsinin iştirakçılarıdır.

Kapitan Rüfət Quliyev bildirdi ki, tibb xidməti leytenantı Tağı Tağızadə Füzuli, Cəbrayıllı və Xocavənd rayonları istiqamətində gedən döyüşlərdə

Tibb xidməti

"Həkimlərimizin peşəkarlığından çox raziyam"

Vətən mühəribəsində qazanılan qələbədə hər bir azərbaycanının əməyi danılmazdır. Döyüş meydənində düşmənə qarşı Azərbaycan əsgəri, hospitallarda həkimlər, dezinformasiyaya qarşı işə jurnalıslar mübarizə aparırlar. Hər kəs Ali Baş Komandanın ətrafinda bir yumruq kimi birləşib, illardır işğalda olan əraziyimizin azadlığı uğrunda mübarizə aparır. Hami "Qarabağ Azərbaycandır!" şüarı altında üzərinə düşən vəzifənin öhdəsindən layiqinə gəlməyə çalışır. Bütün buların başında işə hər bir azərbaycanının qəlbində olan Vətən sevgisi dayanır. O sevgi ki, biza qələbə sevincini yaşıatdı.

əsgərlərimizin sağlamlığının keşiyində dayananlardandır. Zabit şahidi olduğu hadisə haqqında danışıdı: "Düşmən minaatan qurğulardan aramsız atəş açırdı. Ancaq qəhrəman əsgərlərimiz yalnız irələməyi, düşmənən qurğularını susdurmağı isteyirdilər. Buzaman yaxınlıqda partlayan minaatan mərmisinin qəlpesi hərbi qulluqçulardan birini yaraladı. Tibb xidməti leytenantı Tağı Tağızadə yubanmadan

yaralıya doğru irəliliyi və ona ilkin tibbi yardım göstərdikdən sonra döyüş meydənindən təxliyə olunmasına köməklik göstərdi".

- Hərbi həkim olmaq ikiqat məsuliyyət tələb edir, - deyə bərət xidməti leytenantı Tağı Tağızadə səhəbətə başladı. - Ordumuzun həyata keçirdiyi uğurlu əks-hükum əməliyyatı bunu bir daha sübut etdi. Döyüşlər zamanı qarşımızda duran əsas vəzife yaralı hərbi

qulluqçularımıza vaxtında ilkin tibbi yardım göstərmək və döyüş meydənindən təxliyə etmək idi. Hər birimiz düşmənə qalib gəlmək üçün əlimizdən gələni əsirgəmədik. Sevinirəm ki, qazanılan qəlebedə mənim də payım var. Fəxr edirəm ki, qalib ordunun hərbi qulluqçusuyam.

Kiçik çavuş İbrahim Pirvələdov və kiçik çavuş Günəş Əlimova əsgərlərin müalicəsinən, xəstəliklərin qarşısının

alınmasından danışaraq dedilər ki, mütəmadi olaraq profilaktik işlər aparılır. "Mövsüm dəyişikliyi və son vaxtlar dünyada koronavirusun yayılması işimizə ikiqat məsuliyyətlə yanaşmayı tələb edir. Şəxsi həyətin gigiyenəsini, geyimini, qidalanmasını diqqət mərkəzində saxlayır, əsgər yataqxanaları, yeməkxana, xidməti otaqlar və ərazi dərman preparatları ilə dezinfeksiya edilir. Çalışırıq ki, daima əsgərlərimizin sağlamlığını diqqət mərkəzində saxlayaqq".

Tibb personalının işindən razılıqla danışan əsgər Ruslan Babaverdiyev dedi: "Xidmətim müddətində ilk dəfədir tibb məntəqəsinə müraciət edirəm. Burada bizim üçün yaradılan şəraitdən, həkimlərimizin peşəkarlığından çox raziyam. İnanıram ki, tez bir zamanda sağalıb, xidmət yeri geri dönəcəyəm".

Hərbi hissənin tibb məntəqəsində olduğumuz müddətində bir daha şahid olduq ki, əsgərlərimizin sağlamlığı əmin əllərdədir. Hərbi həkimlərimiz bunun üçün bütün imkanlarından və vasitələrdən məharətə istifadə edirlər.

**Kapitan
Ruslan HƏSƏNZADƏ,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
c.CƏFƏROVUNDUR**

"N" hərbi hissəsində şəxsi həyətin sira hazırlığı məşğeləsinin gedisi ile yaxından tanış olduq. Əzlədiyimiz dərs prosesində zövq aldıq. Bir anlıq qızığın döyüşlərdən qələbə ilə dönen igidlərimizin hərbi paradda mətin addımlarla irəliləməsini xatırladıq... Müddətində artıq heqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Təbriz Qiyyasəzadənin "Əsgər Əliyev sıradan çıx" komandası bizi o sevinci günün xatırınsından ayırdı. Məşğələ rəhbərinin verdiyi bütün komandaları əsgərlərimiz heç bir çətinlik çekmədən asanlıqla icra edirdilər. Əsgərlərin nizami addımlarla hərəkəti, rəsəx yaxınlaşmaları və uzaqlaşmaları, həmcinin hərbi salam vermələri şəxsi həyətin nizam-intizamı olmasından xəbər verirdi. Dərs prosesi bitdikdən sonra həmsöhbət olduğumuz Təbriz Qiyyasəzadə bildirdi ki, nizam-intizam birinci növbəde sıradan başlayırdı. "Məhz bu səbəbdən də komandanlığın təsdiqi etdiyi günün nizam qaydasına uyğun olaraq, hər gün sira meydənında sira hazırlığı ilə məşğul oluruq. Bu məşğələ hərbi qulluqçuların silahsız və silahla sira hərəkətlərinə bölmə və hissələrinə piyada və nəqliyyat vasitələrində sıralarını, əsgəri salamlaşma qaydalarını, sira baxışının keçirilməsini, hərbi hissənin Döyüş Bayrağının sıradə vəziyyətini, onun çıxarılmasını və qaytarılmasını, hərbi qulluqçuların düzülüşdən qabaq və sıradə vəzifə borclarını, sira hazırlığına olan tələbləri, habelə yerdəyişmə qaydalarını müəyyənləşdirir".

Gördüklərimiz onu deməye imkan verir ki, Təbriz kifayət qədər bacarıqlı, savadlı və

Ötən il sentyabrın 27-də Mütəffəf Ali Baş Komandanımızın əmrinə əsasən rəşadətli Azərbaycan Ordusu doğma torpaqlarımızı yağıldan azad etmək üçün əks-hükum əməliyyatına başladı. Döyüşlərin ilk günündən etibarən cəsur döyüşçülərimiz ard-arda torpaqlarımızı azad etməyə başladılar. 44 gün davam edən mühəribədə düşmən qüvvəsi darmadağın edildi. Qəhrəman oğullarımızın mətin addımlarla irəliləməsini görən xain düşmən işə döyüş meydənindən silah-sursatlarını ataraq qaçmaq məcburiyyətində qaldı. Bunun nəticəsidir ki, torpaqlarımızın hər bir qarşı işğaldan azad edildi və şəhidlərimizin qəti yerdə qalmadı.

Seçdiyi şərəflə hərbçi peşəsinə ürəkdən bağlıdır. O, dərs prosesində əsgərlərə hərbi bilikləri hərtərəfli öyrətməyə çalışır. Hər bir elementi öncədən özü icra edir, etrafı izah etdirir. Döyüşdən sonra isə şəxsi heyətə komanda verirdi.

"Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə başlayan Vətən mühəribəsi zamanı bütün dünya Azərbaycan əsgərinin necə nizam-intizamlı və döyüş qabiliyyəti olmasının şahidi oldu. Haqq savaşımda heç kim

geriye çəkilmedi. Düşməndən torpaqlarımızı azad etdiq və qisasımızı aldıq. Düşmənin iləldir möhkəmləndirdiyi postlarını, mövqelərini, səngərləri ni darmadağın etdiq. Illerdir həsrətə gözlədiyimiz döyüşlərin xidməti dövrümüzə təsadüf etdiyi üçün sevincliyəm. Qürur hissi ilə deyə bilirəm ki, dədəbaba yurdumuzun mənəm də payım var", - deyə Təbriz bildirdi.

Əsgər Asiman İsayev ordu

sıralarına əsmayıllı rayonundan çağırılıb. O, komandirinin öyrətdiyi sıra hərəkətlərinin bütün elementlərini asanlıqla icra etdi. "Təcrübəli komandirlərimizin sayəsində hərtərəfli hazırlanmışaq. Onların köməyi və dəstəyi nəticəsində heç bir çətinlik hiss etmirik. Verilən bütün əmr və tapşırıqları vaxtı vaxtında yerinə yetiririk. Keçirilən məşğələlər zamanı fiziki, döyüş və atəş həzırlığımızı daim yüksək səviyəyədə saxlayırıq. Bunun nəticə-

sidir ki, torpaqlarımızı yağılardan azad etdiq. Bu gün qürurluyma ki, mən də haqq savaşımızın iştirakçısı oldum. Xidmətimi bitirdikdən sonra ailəmin yanına başıuca qayıdacağam".

Əsgər Yaşa Əhmədov da xidmət yoldaşının sözlərinə qoşularaq bildirdi ki, onların hərtərəfli hazırlıqlı olmasının səbəbkəri komandirləridir. "Bizlərə göstərilən diqqət və qayığın nəticəsidir ki, bu gün heç bir çətinlik çekmədən istənilən tapşırığı icra edə bilirik. Bunun üçün komandirlərimizə dərin minnətdarlığımızı bildiririk. Keçirilən dərslər və telimlər zamanı komandirlərimizin bizi lərə aşıladıqları hərbi biliklər sayəsində döyüş meydənında düşmənə göz açmağa imkan vermedik. Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi altında keçirilən əks-hükum əməliyyatı ilə işğalda olan bütün torpaqlarımız azad edildi. Əlbəttə, bir əsgər olaraq mən də sevinirəm ki, Vətən mühəribəsinin iştirakçısı oldum. Hər zaman da çalışacağam ki, Vətənimə layıqli əsgər, layıqli vətəndaş olacağam".

Əsgərlər Mehman Abbasov, Kənan Qurbanov və digərləri də qarşıya qoyulan tapşırıqların öhdəsindən layıqincə gelirlər. Onlar da Vətən mühəribəsinin qürurlu günlərində uzun uzadı səhəbət etdilər. Səhəbəmiz zamanı onların hər birinin ürəklərində sonsuz Vətən sevgisi olduğuna bir daha əmin olduq.

**Baş leytenant
Orxan HÜSEYNLİ,
"Azərbaycan Ordusu"**

Tarix yanan oğullar

Qələbədən sonra görüşməyə əhd etmişdilər

Niyaməddin Musayev 2015-ci ildə hərbi xidmətə çağırıldı. Hərbi hissələrdə genc əsgərləri qabiliyyətinə görə ixtisaslara cəlb edirlər. Aticiliğə maraqlı, qabiliyyəti olduğunu görə onu aticiliq kursuna cəlb etdi. Həvəslə oxudu, öyrəndi. Nəzəri biliklərini təcrübədə də təsdiq etdi.

Nümunəvi əsgər idi Niyaməddin Musayev. Həle hərbi xidmətə çağırılmamışdan ataşasından maşın təmir etməyi də öyrənmişdi. Necə deyərlər, bu, Niyaməddinin hərbi hissədə ikinci ixtisası olmuşdu. Asudə vaxtlarında sürücü əsgər yoldaşlarından köməyini əsirgəmirdi. "Sizin maşınlarınızı döyüşə özüm hazırlayacam..." - deyirdi. Bu istək Niyaməddinin, Niyaməddinin timsalında bütün əsgərlərin hərbi xidmet niyətiydi.

Asudə vaxtlarda səhbətləşirdilər. Nədən danışındalar? - Vətən sevgisindən, Ali Baş Komandanın verəcəyi döyüş məsuliyyətindən, qələbəyle nəticələnəcək döyüslərdən, Qələbədən, qalib əsgər kimi təxis ediləcəklərindən. Onda Niyaməddin Musayev şəhidlikdən, şəhidlərimizdən danışmışdı: "Hər yerdə şəhidlər böyük ehtiram var. Mən şəhidlərə də qazi deyərdim. Ruhu sıramızda olanlar, əlbette ki, qazidi. Şəhidlərimiz üzərimizdə həm də qazi ki-

mi yaşayacaqdır ..." - demişdi. Bir de, "Torpaqlarımızın işgaləndən azad edilməsi sevincini sizin sıranızda yaşamaq isteyirəm", - demişdi...

O da döyüş növbətçiliyinə gedirdi, komandirinin əmrlərini məsuliyyətə yerinə yetirirdi. Döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlanğı ile fərqlənirdi. Hərbi hissədə ailələrinə təşəkkür məktubu göndərmişdi, aticiliq üzrə yarıslarda birinci yeri tutmuşdu, həm xidmətinə görə, həm də yarıslarda qazandığı nailiyətlərə görə təşəkkürler almışdı...

Niyaməddin hərbi xidmətən təxis olundu. Yeniyetməliyindən öyrəndiyi, hərbi xidmət-

də təkmilləşdiridi peşənin "qulpundan yapışdı", maşın təmiri ustası oldu. Cavan olsada, maşının təmirini ona etibar edənlər çox idi. Hərdən maşın sahibləriylə kəlmələşirdi. Hərbi xidmətdə asudə vaxtlarda olduğu kimi, yəni Vətəndən danışındalar, torpaqlarımızın işgaləndən danışardılar. "Döyüşlər olanda mütləq gedəcəm, yəqin ixtisasımı nəzəre alıb xahişmə yox deməzlər...", - Niyaməddin belə deyərdi. Həmsəhəti onuna tərəddüsüz razılışardı: "Hamımız getməliyik", - deyərdi...

Sentyabrın 27-də Ali Baş Komandanın əmri ilə əks-hü-

cum əməliyyatı başladı.

Vətən mühəribəsi hamını əsgərləşdirmişdi. Cavanlar da, Birinci Qarabağ mühəribəsinin iştirakçıları da döyüslərə getmek istayırdılar...

Niyaməddin Musayev də döyüslərdəydi.

Niyaməddin Musayev Murovdən istiqamətində döyüşmüşdü. Sonra onun xidmət etdiyi bölməni Hadrut istiqamətinə göndərdi. Döyüşdürüldər, düşmənin müqavimətini qıraqıra döyüşdürüldər. Komandirlərinin hər əmri böyük məsuliyyətə, mühərbi dövrünün ciddiyətiyle yerinə yetirirdilər. Mövqə-mövqə qələbələr qaza-

nırdılar...

Niyaməddin Musayev Füzuli istiqamətində də döyüşdü. Rəhbərlik onun təcrübəsindən, aticiliq qabiliyyətindən bəhrələndirdi. Bəzən döyüsdən qabaq ona ayrıca tapşırıq verilirdi. Bu tapşırıq az sonra başlayacaq əməliyyatın tərkib hissəsi olurdu. Belə döyüslərin məsuliyyəti daha böyük olur; döyüşcүyə ayrıca tapşırıq verilibsə, mütləq yerine yetirilməlidir. Yəni, bu tapşırıq olduqca vacib tapşırıq olur, belə də sonrakı döyüşün gedisiñə təsir göstərə biləcək səviyyədə gərekli olur...

Düşmən Füzulidə də möhkəm müdafiə sədləri yaradılmış. Ona görə ciddi müqavimət göstərə bilirdi. Azərbaycan əsgərinin qətiyyəti, yüksək döyüş qabiliyyəti bu səddi də darmadağın etdi. Bu əsgərlərin sırasında Niyaməddin Musayev de vardi...

"Döyüşə-döyüşə Şuşaya yaxınlaşırıq", - döyüşçü yoldaşlarına belə deyirdi; qollar kürəklərdə çarpazlaşırırdı. "Bura qələbədən sonra gələrik, qələbədən sonra doyunca səhbətəşərlik", - belə əhd elədilər...

Oktjabrın 25-də döyüşdə Niyaməddin Musayev şəhid oludu...

Hər şəhid ömrü qazanılan qələbənin işığıdı. Bu işiq əbədiyyət işığıdı, əbədiyyətin işığıdı.

Əsgər Niyaməddin Musayev "Vətən uğrunda", "Döyüşdə fərqlənməye görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub...

Mübariz MUSAYEV,
"Azərbaycan Ordusu"

Tarixi zəfər qazanıldı

2020-ci il bizim üçün unudulmaz tarixlərdən biri olaraq qalacaq. Bu il gücümüzün, birliyimizin, səbrimizin, əzmkarlığımızın vəhdətiylə bize qələbə sevincini yaşatdı. Bu zəfər dəstəni hələ uzun illər danışılacaq, dildən-dilə gezecekdir. Məhz həmin tarix Azərbaycan haqda düşünülən fikirlərin köklü surətdə deyişməsinə səbəb oldu.

Türk elinin keçmiş qədim tarix kitablarının səhifələrini bəzəyərək, ermənilər tarixi saxtalaşdırmaqla müşəküdür. Əlbette, bu yalanlara ermənilərin özündən başqa inanan yoxdur. Bununla onlar təselli tapır, eyni zamanda, Azərbaycanın əzəli torpaqlarını özünükkülesdirməyə çalışırlar. Lakin ne qədər saxtakarlıqlara əl atsalar da, tarix heç bir səhvi unutmur. Ermenilərin xalqımıza qarşı töretdiyi yalnız qırğınırlar və misli olmayan vəhşiliklərdir.

Birinci Dünya mühəribəsi dövründə ermənilərin "hərbi lider"lərindən olan Andranik Şərqi Anadoluda, Şimali və Cənubi Azərbaycanda insanlıq yad işğencərlər türkleri qətlə yetirən canıdır. Andranik tabeiyində olan erməni dəstələri ilə 22 iyun 1918-ci ildən etibarən Culfa, Naxçıvan, Ordubad vilayətlərində türk kəndlərinə basqınlar edərək xalqı qətlə yetirməyə başladılar. Qarabağ bölgəsindəki ermənilərin də dəstəyiylə 700 piyada və 400 süvaridən ibarət ağır silahlar da daxil olmaqla təchizatlı bir qüvvə ilə 22 avqust 1918-ci ildən etibarən

bölgədəki türklərə qarşı hücumlara başladılar. Erməni dəstələri heyvanları məhv edir, evləri, məscidləri, məktəbləri yandırıb yerlə-yeşəksə edirdilər. Qırğını xəbərlərinin ardına Şuşada bir heyət toplandı. Həmin heyət ərazidə sakitliyin təmin edilməsi və erməni qruplaşmalarının qarşısını almağa çalışdı. Ancaq bu addım heç bir fayda vermədi. Vəziyyət belə olduqda, Türk Qafqaz İslam Ordusundan kömək istenildi. Əks halda, Qarabağ ərazisində yaşayan türkler tamamilə qətlə yetirəcəkdi. Türk Qafqaz İsləm Ordusunun I Azərbaycan Diviziyası Şuşa və Qarabağda apardığı əməliyyatlarda erməni tecavüzüne məruz qalan 20000 türk xilas etdi. Bunu da Andranikin qoşunlarının qarşısı alınaraq erməni dəstələri zərərsizləşdirildi.

Ermeni vəhşilikləri yalnız Şimalda deyil, Cənubi Azərbaycanda da yayılmaqdaydı. I Dünya mühəribəsi dövründə erməni silahlı dəstələri tərəfindən Urmiya, Xoy, Maku, Salmas və digər Azərbaycan şəhərlərində 150-200 min müsəlman və türk faciəvi şəkildə qətlə yetirildi.

Azərbaycan Respublikasının Ali Baş Komandanı İlham Əliyev çıxışlarının birində belə deyir: "Onlar İrəvanın tarixi hissəsini məhv ediblər. Bunnar hamısı faktlardır. Azərbaycanlılar orada yaşamışlar, o cümlədən mənim ulu babalarım".

Hüsnüyyə IDRİSOVA,
BSU-nun IV kurs tələbəsi

Vətən mühəribəsi şəhidinin doğum günündə xatirəsi anılıb

Vətən mühəribəsinin şəhidləri hər bir azərbaycanlının qəlbində əbədi olaraq yaşayacaq. Hazırda şəhid ailələri dövlətimiz tərəfindən diqqət və qayğı ilə əhatələnib. Şəhidlərimizin doğum günləri yaxınları, istərsə də qohum-əqrəbəsi, dost-taşınları tərəfindən yada salınır, qeyd olunur.

AZORTAC xəber verir ki, belə şəhidlərimizdən biri də Ağstafa rayonunun Qarahəsli kənd sakini Orxan Babayevdir ki, onun bu gün doğum günüdür. Şəhidimizin bu gün 20 yaşı tamam olur. Bu münasibətə kənddə onun xatirəsi bulaq kompleksi də inşa olunub. "Orxan kənddə camatın hörmətinə qazanmışdı. Vətənpərvər gənc idi. Əsgəri xidmətə yola salanda bize dedi ki, torpaqlarımızı azad edəcəyəm", - deyə əmisi Mehəmməd Babayev bildirib.

Orxanın adına olan kənddəki bulaq kompleksini təsdiyəfən bu məkanda tikməyiblər. Yaxınlıqdan axan suvarma kanalı yeni inşa olunanda sementi hələ bərkiməmiş Orxan onun üzərində öz adını yazıb və bu güne kimi "Orxan" yazısı orada durur. İndi doğum gündündə özü sağ olmasada, ailəsinə, vətənənə ən böyük hədiyyəsini bəxş etdi. Qarabağı azad edib, şəhadətə ucaldı. Atası Sarvan Babayev

Vətən torpaqlarının işğaldən azad edilməsində yaxından iştirak edən və canından keçən oğlu Orxanla fəxr etdiyi deyir: "Oğlum qanından, canından keçməkdən qorxmadan Vətən mühəribəsində iştirak edib. Füzuli, Xocavənd, Cəbrayıllı rayonlarının azad olunması istiqamətində gedən döyüşlərdə iştirak edib. Mühəribənin bitməsinə saatlar qalıb. Vətən uğrunda şəhid olub. Əlbette, bu gün bütün şəhidlərimiz qəlbimizdə yaşayır. Onlar heç vaxt unudulmayaqlar. Onlar ölmür, qəlbələrdə yaşayır".

Orxanın doğum günündə onun qəbrini ziyarətə gələnlər arasında ona dərs deyən müəllimləri də var idi. Təhsil aldığı illərdə o müəllimlərinin yaddaşında vətənpərvər, təlim-tərbiyeli şagird kimi qalıb. Oxuduğu məktəbin öündə kəndin digər şəhidlərinin fotoları ile bərabər Orxanın da şəkli vurulub. "Onun coxdanki arzusu idi, işğal altında olan

torpaqlarımız uğrunda gedən mühəribəde iştirak etsin. Bu mühəribə də ona qismət oldu. O, hərbi xidmətə çağırıldı və 27 sentyabrda mühəribəyə qatıldı. 43 gün o, mühəribədə iştirak etdi, 44-cü gün vətən uğrunda gedən mühəribədə şəhid oldu", - deyə idman mülliimi Ziyafət Əkbərov vurgulayıb.

Orxan Babayev bir əsgər kimi mühəribənin ilk günündə sonuna qədər döyüslərdə iştirak edib. Füzulidən Xocavəndə qədər döyüş yolu keçib. Şuşa azad edildikdən bir gün sonra noyabrın 9-da Xocavənd istiqamətində döyüslərdə şəhərlik zirvəsinə yüksəlib. Bir neçə yaralı əsgər yoldaşını döyüş meydanından çıxarıb. Orxan Babayev noyabrın 11-də Qarahəsənli kənd qəbiristanlığında dəfn edilib. Ölümündən sonra o, "Vətən uğrunda", "Xocavəndin azad olunmasına görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində elmi-praktiki seminar keçirilib

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində psixoloq ixtisası üzrə zabit təkmilləşdirmə kursunun dinləyiciləri üçün Bakı Dövlət Universiteti və Psixologiya Elmi-Tədqiqat İnstitutu əməkdaşlarının "Təşəbbüs" gruppuna tərəfindən elmi-praktiki seminar keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, seminarın əsas məqsədi dinləyicilərin hərbi psixologiya sahəsində ixtisas hazırlığının təkmilləşdirilməsi, psixoloji işə dair yeni üsul və vasitələrin düzgün

tətbiqi qaydalarının aşılması, həmcinin onların peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsindən ibarət olub.

Seminar zamanı müxtə-

lif mövzularda müzakirələr təşkil edilib, hərbi qulluqçuların psixoloji vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və hərbi kollektivlərdə sosial-

psixoloji, o cümlədən müharibədən sonraki psixoloji proseslərin öyrənilməsi mövzularında mühazirələr oxunub.

Məişət “Sağlam qidalanma vacib şərtlərdəndir”

Dünyanın ən güclü ordularından biri olan Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığı ilə yanaşı, sosial-məişət şəraitinə də rəhbərlik tərəfindən daim diqqət yetirilir. Bunun bariz nümunəsi olaraq müasir standartlara cavab verən hərbi hissələrin tikilərək Vətəni qoruyanların istifadəsinə verməsini misal göstərmək olar.

"N" hərbi hissəsində şəxsi heyət nahar yeməyinə hazırlaşır. Zabit Qafqaz Əsgərovla birlikdə əsgər yemekxanasında yaradılan şəraitlə yaxından tanış olduq. Yemekxananın səliqə-sahmanı, təmizliyi diqqətimizdən yayınmadı. Geniş və işiqli zaldı əsgərlərimizin rahat qidalanması üçün hər cür imkan yaradılıb.

İlk həmsöhbətim baş aşpaz, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu kiçik çavuş Nadir Kazimov şəxsi heyət üçün hazırlanmış yemeklərin keyfiyyətindən danışaraq qeyd etdi ki, əsgərlərimizin döyüş ruhunun yüksək olması üçün düzgün və sağlam qidalanma vacib şərtlərdəndir. "Məhz buna görə ordu rəhbərliyinin təşəbbüsü ilə qida rasionunda

ve hazırlanmış yemeklərin keyfiyyətinin daha da yaxşılaşdırılmasında köklü dəyişikliklər edilib. Ərzaqlarımız müasir avadanlıqlarla təchiz edilmiş soyuducu kameralarda saxlanılır. Əlavə olaraq, gigiyena qaydalarına da ciddi şəkildə əməl olunur."

Mülki işçi Murad Aliyev dövlətimizin orduya olan diqqət və qayğılarından söz açaraq qeyd etdi ki, yaradılan müasir şərait şəxsi heyətə xoş əhvalruhiyyə aşılayır. "Hər kəs göstərilən diqqət və qayğıdan ilham olaraq Vətən qarşısında müqəddəs övladlıq borcunu daha böyük məsuliyyət hissi ilə yerine yetirir. Onların nümunəvi xidmət etmələri üçün hərbi hissəmiz ən son müasir avadanlıqlarla təchiz edilib."

Aşpaz Minarə Əbdür-

rehmanova əsgərlərimiz üçün dadlı və ləzzətli yemeklər hazırladıqlarını, onlara öz doğma övladları kimi qulluq etdiklərini bildirdi. "Yemekxanaya daxil olan hər bir əsgəri öz balam, övladım biliyəm. Əgər onlar iştahla qidalanırsa, üzlərində razılıq hiss edirəmse, mən de özümü xoşbəxt sənram. Çünkü onlar məqəddəs bir vəzifəni yerinə yetirərək torpaqlarımızı işğaldan azad etdilər. Bizi qələbə sevincini bəxş edərək Vətən, torpaq həsrətimizə son qoyular. Biz də öz növbəmizdə bu sevinci bəxş edən oğullarımıza xidmət etməkdən qürur duyuruq."

Sonra masalara yaxınlaşış istahla nahar edən əsgərlərimizin fikirlərinini öyrəndik. Əsgərlər Vahid

Tağıyev, Əmrəh Şəbiyev, Əzizulla Ələkbərov və digərləri hər gün bişirilən xörəklərin dadlı və ləzzətli hazırlanmasından, yemeklərin keyfiyyətindən razılıq etdilər. Onlar göstərilən diqqət və qayğıya cavab olaraq öz üzərlərinə düşən vəzifələrin öhdəsindən layiqince gəlməyə, verilən tapşırıqları məsuliyyət hissi ilə yerinə yetirməye çalışdıqlarını bildirdilər. Ölkə və ordu rəhbərliyi tərəfindən hər cür diqqət və qayğı ilə əhatə olunan Vətən müdafiəçiləri istenilən döyük tapşırığını Aprel və Tovuz döyüslərində, eləcə də Vətən məharibəsində olduğu kimi, uğurla yerinə yetirmək əzmindədirler.

Leytenant
Elçin İMANOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Ermənistən ordusunda kriminal hadisələr

Ermənistən müdafiə nazirliyinin tabeçiliyində olan hərbi hissələrində birində baş verən hadisə əsgər valideynləri arasında böyük nərazılığa səbəb olub. Hərbi hissədə mövcud olan acıncاقlı vəziyyət səbəbindən xidmət keçmək istəməyən daha bir erməni əsgər özünü gülləleyib.

Ermənistən silahlı qüvvələrinin hərbi hissələrində birində xidmət edən, tank taborunun əsgəri Aram Qriqoryan postda olarkən tabeliyində olan silahdan atəş açaraq özünü başından vurub. Əsgərin öldüyü, yaxud yaşıadığı bilinmir.

Maraqlı odur ki, Ermənistən müdafiə nazirliyi nə hadisə ilə bağlı, nə də əsgərin sağlamlığı ilə bağlı heç bir rəsmi məlumat vermır.

* * *

Ermənistən ordusunun hərbi qulluqçuları arasında son vaxtlar hərbi xidmətdən yayınma, xidmət yerini özbaşına tərk etmə və məzuniyyətdən gecikmə halları artmaqdə davam edir.

Ermənistən silahlı qüvvələrinin hərbi hissələrində birinin hərbi qulluqçusu xidmət yerindən qaçıb. Qafan ərazisindəki postdan fərarilik edən Orber Ayvazyanın tapılması və geri qaytarılması ilə bağlı komandanlıq əsgərin ailəsinə adam göndərib.

Fakt bərədə hüquq-mühafizə orqanlarına hərbi hissə tərəfindən məlumat verməyib.

* * *

Ermənistən ordusunun mövcud olan qanunsuzluqlar səbəbindən son vaxtlar hərbi qulluqçular arasında nizamnamədən kənar münasibətlər zəminində cinayət hallarının saylığını oxalmaqdadır.

Ermənistən silahlı qüvvələrinin hərbi hissələrində birində tibb məntəqəsinin sürücüsü vəzifəsində xidmət edən Artur Balayan daha çox xidmət keçmiş əsgərlər tərəfindən vəhşicəsinə döyülb. Müxtəlif bədən xəsarətləri alan A. Balayan tibb məntəqəsinə yerləşdirilib.

Faktla bağlı hərbi polis tərəfindən araşdırma aparılır.

* * *

Son vaxtlar Ermənistən ordusunun hərbi qulluqçuları arasında spirtli içkilərə meyilliilik və bu səbəbdən də müxtəlif cinayət hadisələrinin baş vermesi halları oxalıb.

Polis idarəsinə daxil olan məlumatda deyilir ki, Ermənistən ordusunun hərbi qulluqçusu Baris Abalyan sərxoş vəziyyətdə mülki şəxsi vurub. Hadisə yerindən qaçmaq istəyərən sürücü idarəetməni itirib və avtomobil divara çırılıb.

Qəzani töredən şəxsin hərbi qulluqçuluğu müəyyən edildikdən sonra hərbi polisə də məlumat verilib. Müxtəlif bədən xəsarətləri alan hərbi qulluqçu B. Abalyan xəstəxanaya yerləşdirilib. Mülki şəxsin sağlamlığı ilə bağlı hələ heç bir məlumat yoxdur. Hadisəni örtbasdır etməyə çalışan hissə komandanlığı xəsarət alan mülki şəxsin şikayət etməməsi üçün onun yaxınları ilə danışıqlar aparır. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

* * *

Ermənistən ordusunda hərbi qulluqçuların müxtəlif vəzifələrə təyin edilməsi üçün böyük miqdarda rüşvət vermələri ilə bağlı çoxlu sayda qalmاق yaşıanır. Sosial şəbəkələrdə paylaşılan məlumatlar onu göstərir ki, erməni ordusunda rüşvətxorluq baş alıb gedir və müdafiə nazirliyi bunun heç cür qarşısını ala bilmir.

Yayılan xəbərlərdə deyilir ki, Ermənistən silahlı qüvvələrinin hərbi hissələrində zabitlər dən yuxarı vəzifəyə təyin olunmaq, tabor komandiri olmaq üçün 7000 ABŞ dolları, böyük komandiri vəzifəsinə təyin olunmaq üçün 2500-4000 ABŞ dolları, müqaviləli hərbi xidmət üçün isə 1000-2000 ABŞ dolları arasında rüşvət tələb olunur. Sosial şəbəkələrdə yazılılan məlumatlarda o da iddia olunur ki, yerindən asılı olaraq qiymətlər dəyişilə bilər. Yəni, "yaxşı" yere təyin olunmaq üçün yaxşı da rüşvət tələb olunur.

Maraqlı odur ki, Ermənistən müdafiə nazirliyi həm rüşvətxorluq halları, həm də bununla bağlı yayılan məlumatlara heç bir reaksiya vermır.

Hazırladı:
İsa ELDAROĞLU

Fiziki hazırlıq

Güclü ordunun güclü əsgərləriyik!

Fiziki hazırlıq şəxsi heyətə xidmətini fəal təşkil etməkdə mühüm rol oynayan, döyüsdə qələbəni şərtləndirən və sürətləndirən amillərdəndir. 44 günlük Vətən mühəribəsini qələbə ilə sonlaşdırın Azərbaycan Ordusunda döyüş hazırlığının yüksəlməsinə yönəlik görülən işlər bu gündə davam etdirilir. Yüksək döyüş hazırlığını təmin edən faktorlardan biri fiziki hazırlıqlıdır ki, ordumuzda (dünyani cənginə alan pandemiyanın şərtləri qorunmaqla) bu hazırlığa böyük diqqət ayrılmır. Keçirilən fiziki hazırlıq məşğələləri ilə əsgərlərimizin sağlamlığı möhkəmlənməklə yanaşı, ordumuzun döyüş qabiliyyəti də yüksəlir.

"N" hərbi hissəsində zabit İsmayılov Hüseynovla idman səhərciyində səhbətləşdik. Şəxsi heyətin səliqəli şəkildə idman qurğularında normalitləri yerinə yetirməsinin şahidi olur ki, bu da bölmədə fiziki hazırlığa ayrılan diqqətin bariz nümunəsidir. Günlün nizam qaydalarına uyğun olaraq keçirilən fiziki hazırlıq məşğələsindən müddətən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Nəmet Seyidli rəhbərlik edirdi. Dərəcə mane olmadan, şəxsi heyətin turnik, paralel qollar və pres qurğularında yerine yetirdiyi çalışmaları izlədik. Zabit İsmayılov Hüseynov bildirdi ki, məşğələdə istirak edən şəxsi heyətin əksəriyyəti Vətən mühəribəsinin istirakçısıdır. Məşğələ başa çatdıqdan sonra Nəmet Seyidli bildirdi ki, əsgərin fiziki hazırlığı onun xidməti dövründə fəaliyyətini düzgün, çevik və operativ təşkil etməsində mühüm rol oynayan aspektlərdəndir. "Döyüsdə uğur qazanmaq əs-

gerlerin fiziki hazırlığından da asılıdır ki, Azərbaycan əsgəri öz yenilməzliyinin möhürüünü 44 günlük Vətən mühəribəsində qazandığı qələbə ilə vurdu. Tapşırıqların cəld və mənəsiz icra edilməsi üçün fiziki göstəricilər yüksək olmalıdır. Döyüslərdən əvvəl olduğu kimi, bu gün də komandirlərimizle amalımız birdir - Vətənə sədaqətə xidmət etmək. Vətən mühəribəsi zamanı hər birimizin bir istəyi var idi - torpaqlarımıza işğaldan azad etmək. Döyüslərdə güclü ordunun güclü əsgəri düşməni darmadağın etdi. Şəhidlərimizin canı, qazalarımızın qanı bahasına Böyük Qələbəni qazandıq. Artıq şəhidlərimizin ruhu şaddır. Vətən naminə gərgin döyüslərdə istirak etdiyim, qazanılan qələbədə pay sahibi olduğum üçün sevincliyəm. Döyüslərdən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Koman-danı İlham Əliyevin Səren-

camı ilə "Suqovuşanın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilmişəm". Həqiqi hərbi xidmətə Beyləqan rayonundan çağırılan əsgər Ramazan Həsənov bildirdi ki, döyüsdən əvvəl komandirlərlə onları hər an döyüşə hazır olmağa səsləyib və bildirib ki, hərbi biliyi və döyüş ruhu yüksək olan əsgər qazandığı uğurlarla komandırına başuculuğu getirir. "Komandirlərimiz xidmətə geldiyimiz ilk vaxtlarda bizlərə hər zaman deyirdi ki, məharibə hələ bitməyib, hər an döyüşə hazır olmalıdır. Döyüşə mənəvi-psixoloji, fiziki, hərbi, elmi cəhətdən hazır olmağımızın vacibliyini komandirlərimiz her zaman diqqətimizə çatdırır. Xidmətimiz boyunca onların keçidiyi dərsleri nəzəri və praktiki mənimşəyərək hərbi biliklərimizi artırıq, özümüzü təkmilləşdirik. Döyüslərdə böyük həvəsle istirak etdik, komandirlərimizin tapşırıqlarını uğurla yerinə yetirdik. Yarananlar olsa da, bu bizim

əhval-ruhiyyəmizi sarsıtmadı. Savaş meydanında gərək her şeye hazır olasan. Ölümü də gözə almışdıq ki, təki torpaq həsrətimiz sona yetsin. Şükürler olsun ki, tarixi döyüşlərin iştirakçısı oldum.

Fiziki göstəricilərin vacibliyini elverişsiz hava şəraiti və çətin reliyefdə dəhə dərin-dən hiss edirsən. Hərbi əməliyyatlar zamanı cəvik olmalı, verilən tapşırıqları operativ icra etməlisən ki, bunun da əsasında yüksək fiziki hazırlıq durur".

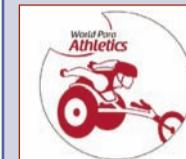
Masallı rayonundan həqiqi hərbi xidmətə çağırılan əsgər Yavər Sadıqov güləşlə məşğül olub. Hərbi xidmətə çağrılınmamışdan əvvəl yaşıdları arasında klassik güləş üzrə keçirilən yarışda respublika ikincisi olub. "İdman gündəlik həyatımızın tərkib hissəsi olmaqla yanaşı, hərbi xidmətin də vacib elementlərindən biridir. Çünkü insanın gümrəhlığını təmin edən amil məhz idmandır. Mülli həyatda fiziki göstəricilərimi daim diqqətde saxlamağa çalışmışam. Bu gün ordu sıralarında da müntəzəm məşqlərimə davam edirəm. Komandirlərim sağ olsun, fiziki hazırlıq məşğələlərindən savayı, asudə vaxtlarımızda da idman səhərciyində məşq etməyimə icazə verirlər. Burada fiziki göstəricilərimizi nəzarətdə saxlaya bilməyimiz üçün yüksək şərait yaradılıb. Bir neçə ay bundan əvvəl döyüslərdə düşməni ağır məglubiyətə uğradan hərbi hissənin sıralarında bu gün xidmət etməkə qurur duyarım".

Digər əsgərlər Səbuhi Yusifov, Səddam Hüseynov, Ruslan Nəhmetullayev və Rafiq Məmmədov da fiziki hazırlığın vacibliyindən söz açılar ve qeyd etdilər ki, Azərbaycan əsgəri düşməni istənilən göstəricidə qabaqlayır. Bunun nəticəsidir ki, illərdir öz yerlərində "məhkəmlənən" düşmən rəşadəti Azərbaycan Ordusunu qarşısında cəmi 44 gün tab gətirdi.

Baş leytenant
Fuad CƏFƏROV,
"Azərbaycan Ordusu"

İdmən

Azərbaycan paraatletləri İtaliyada iki qızıl medal qazanıblar

Azərbaycan Respublikası Milli Paralimpiya Komitəsinin (AMPK) atletika idman növü üzrə idmançıları İtalyanın Cesolo şəhərində keçirilən dünya Qran-Prisində uğurla çıxış ediblər.

Turnirdə T12 kateqoriyasında iştirak edən Kamil Əliyev uzunluğa tullanma növündə 6,98 metr nəticə göstərək qızıl medal qazanıb.

Millimiz digər üzvü, T13 kateqoriyasında mübarizə aparan Orxan Aslanov uzunluğa tullanma yarışlarında 6,78 metrlik nəticə ilə bütün rəqiblərin qabaqlayaraq fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb.

Qeyd edək ki, K.Əliyev "Tokio-2020" Yay Paralimpiya Oyunlarına lisenziyasını artıq təmin edib. O. Aslanov isə Paralimpiadaya lisenziya qazanmaq şansını artırb.

Cüdoçularımız Avropa çempionatını iki bürünc medalla başa vurublar

Portuqaliyanın paytaxtı Lissabonda cüdo üzrə Avropa çempionatında cüdoçumuz üçüncü yeri tutub.

Kişilər arasında yarışan Zelim Kotsoyev (100 kq) üçüncü yer uğrunda görüsədə rusiyalı Niyaz İlyasovu məğlub edərək bürünc medal qazanıb.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl 60 kilogram çəki dərəcəsində mübarizə aparan Kəramət Hüseynov da qite çempionatında üçüncü yeri tutub. Beləliklə, komandamız yarışı iki bürünc medalla başa vurub.

Avropa çempionatında 45 ölkədən 300-dən çox idmançı mübarizə apardı. Yarışda ölkəmizi 9 idmançı təmsil edib.

"Qarabağ" məglubiyətsiz səfər oyunlarının sayını 15-ə çatdırıb

Azərbaycan Premyer Liqasının XXIII turunda "Səbail"ın qonağı olan "Qarabağ" məglubiyətsiz səfər oyunları seriyasını 15-ə çatdırıb.

Ağdam təmsilçisi 1:1 hesablı bu heç-heçəyədək rəqib meydanda keçirdiyi son 14 görüşün hamisində xal qazanıb.

Qurban Qurbanovun baş məşqçi olduğu kollektiv səfərdə sonuncu dəfe 2019-cu il noyabrın 22-də məglubiyətən üzləşib. Ötən mövsümə təsadüf edən həmin görüş "Sumqayıt" komandasının 2:1 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşmışdı.

"Qarabağ" 15 səfər oyununun 7-də qələbə qazanıb, 8 oyunu heç-heçə başa vurub. Məglubiyətsizlik seriyasının 4 matçı ötən mövsümə, 11-i isə cari mövsümədə gerçəkləşib.

Sahmatımız Aydın Süleymanlı "Vladimir Bato Kontic" turnirində uğurlu çıxışını davam etdirir

Monteneqronun Niksic şəhərində start götürən sahmat üzrə "Vladimir Bato Kontic" turnirində 5-ci turun oyunları keçirilib.

Azərbaycan şahmatçısı Aydın Süleymanlı onunla eyni xala malik olan belçikalı Daniel Dardani məğlub edərək 4 xalla turnir cədvəlinin şərksiz lideri olub.

Yarış Isveçrə sistemi üzrə keçirilir və 9 turdan ibarətdir. Turnirdə 6-sı grossmeyster olmaqla, 20 şahmatçı iştirak edir.

AZERTAC-in materialları əsasında

Hərbi texnikalar, silahlar

Özüyəriyən Soltam L33 artilleriya qurğusu

Əvvəllər İsrail ordusunun mexanikləşdirilmiş bölmələrinə atəş dəyərək göstərmək üçün müxtəlif növlü yedəkli toplardan istifadə edildi. Lakin bu tip toplar səhrada döyüslər zamanı mobil qoşunların işinə o qədər də yaramırdı. Bu məqsədlə İsrail əlavə olaraq Amerika və Fransadan özüyəriyən haubitsalar əldə etdi. İlk dəfə İsrail ordusunun silahlanmasına Fransa istehsalı olan 155 mm-lük özüyəriyən artilleriya qurğusu M50 qəbul edildi. Artilleriya qurğusunda baza qismində mühərriklə birlikdə "Şarman" tankının şassisindən istifadə olundu. M50 artilleriya qurğusundan sonra İsrail ordusunun silahlanmasına yerli "Soltam" şirkəti tərəfindən layihələşdirilən özüyəriyən L33 artilleriya qurğusu qə-

bul edildi. Bu qurğu da "Şerman" M4AZE8 tankının şassisində yerləşdirildi. Nəticədə kəsişmə nöqtələrində yüksək hərəkətlilik tə-

min edildi. Onun ştat benzin mühərriki "Kammins" dizeli ilə əvəz edildi ki, bu da ehtiyat hərəkət müdətini müəyyən qədər artırı-

mağ imkan verir. Soltam L33 artilleriya qurğusunun heyəti 8 nəfərdən ibarətdir. Qurğunun çəkisi 41500 kilogram, uzunluğu 8,47 m, eni 6,47 m, hündürlüyü isə 3,45 metrdir. Mühərriki 460 at gücündədir. Soltam L33 artilleriya qurğusunun maksimal hərəkət sürəti saatda 36,8 kilometr, ehtiyat hərəkət məsafəsi isə 260 kilometr təşkil edir. Maneəni dəfətmə hündürlüyü 0,91 metrdir və 2,3 metrlik eni olan xəndək kimi maneələri də keçməyə qadırdır.

Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) neşr olunur. "Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində sahifələnərək "Hərbi Nöşriyyat" in mobaşırında diapozitivlərən çap olunur. Əlyazmaların ray verilir, təqdim edilən yəzərlər müəlliflər qaytarılır. Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361
Sifariş № 247
Nüsxə 4050

Telefonlar

Baş redaktorun vəzifəsini icra edən kapitan Mehəmməd NƏSİRLİ

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar söbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik Səfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi səhərciyi

Növbətçi

baş leytenant
Mahmud MÖHBALIYEV

Qəzeti hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611